

Sy-li spěwał,
Pólnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbske njeđzelske łopjeno

W Budyščinje

23. oktobra 1932

Baužen

22. njeđzela po swjatej Trojizy.

1. list na Timotheja 1, 18, 19.

Gswjaty japoštok Pawoł swojeho duchowneho syna Timotheja napomina, so by dobre wojeřstwo wojował, a to w mozy wěry a s dobrym swědomjom. To nam a wschitkim křesćijanam płaczi. A temu pak nusne je, so njespšeczelow najemny, pšecziwo kotrymž wojowacž mamy. Tu njeje mēnjene, tak mjenowane „bēdženje wo bycze“, hdyž nusa, starošć, khorošć, kħudoba, styš jako njespšeczeliske mozy nam napschecziwo stupja. Na tutym wojowanju, pšchi kotrymž so wo semške derjehicze jedna, jedyn kaž druh džel nima, haj někotryžkuli je žiwny, kiž tuto wojowanje njespšnajje, hdyž tež bohatemu mužej, kiž mējeshe so wschēdnje derje w kražnym wjeřelu a je swoje dobre wužiwał w swojim žiwjenju, njesawidžimny, ale s Mōsijašom temu žiwjenju kražnemu rēfacž chzemny, kotrež je próza a kħiwda bylo. Nē, wo to so jedna, so sbōžni budžemny a so dobre wojeřstwo wojujemny pšecziwo njespšeczelam swojeje sbōžnosće. Kōtši njespšeczeljo to so, to spšnajemny pohladajo do maleho katechizma a do swojeho kamžneho šonjenja. Kōžny budže spytowanj, hdyž kam wot swojeho lōšhta budže cžehnjemny a wabjemny — a wschitko, šhtož na swěcze je, jako žadošć cžēka a žadošć woczow a hordosć žiwjenja, to njeje wot Wōtza, ale je wot swěta — a: fēřšhta swěta, stary šty njespšeczel, wokoło kħodži jako ružazny law, pyta, kohož by pōžrjel. Pšecziwo tutym štyjom kħlynym a se kħobu šjenocžemnym njespšeczelam swojeje sbōžnosće: pšecziwo cžertej, swētej a swojemu cžēku dobre wojeřstwo wojowacž mamy.

Dobre wojowanje jenož tajke bycž mōže, kotrež k dobycju wjedže. Tehodla swj. japoštok hnydom pšchistaji: a mēł wěru. Pšchetož sawēcze se swonkownej mozu, ani s brōnjemi wēdomosće ani s pjenjemi ani se skutkami kħmilnosće,

izyła niz se swojeje kamžnej mozu dobycze, křonu žiwjenja, wēcžnu sbōžnosć wudobycž njemōžemy. Brōnje našeho wojeřstwa cželne njejšu, ale duchowne so. Našcha wěra je dobycze, kotrež je swět pšchewinyła. Bjes wěry mōžno njeje Bohu so spodobacž. Dobyč pak našcha wěra jenož potom mōže, hdyž teho ma a wobkħowa, kiž jako wodžer sbōžnosće wo sebi prajicž mōže: ja so swět pšchewinył. Wschitzy pak, kōtšiz do njeho wěryja, šhubjeni njebudža, ale wēcžne žiwjenje imēja.

Tehodla we wěryje do našeho Knjesa Jesom Kħryšta dobre wojeřstwo wojujemny. We wěryje na jeho kħowo kēdžubjemny. Sa wojeřow Kħryštownych płaczi — niz, šhtož ludžo praja, tež niz, šhtož by kamžna wola rad chzyła, ale jenicžzy, šhtož tōn Knjes chze a praji. „Šhtož wōn wam praji, to cžinčje!“ Pšchetož Knjesowe kħowo poškħnosć wěry we nař wukonjecž dyrbi. Wojať njewē, cžohodla je wjednik jeho na to abo tamne mēštno stajit, ale wōn tam stejti w poškħnosći, doniz so njewotmēni. Wachujcze a modlcze so, tak so do spytowanja njespšchindžecze! Šhtož wam praju, to wam wschitkim praju: wachujcze! tak tōn Knjes pšchikasa, a jeho swj. japoštok to woipjetuje, hdyž rjeknje: njespicze, stejcze we wěryje, džeržcze so jako mužšzy a budžcze kħlyni!

Tuž njebōjmny so, dokelž pod pšchitrywazym šchitom stejimny, s kotrymž swj. japoštok Pawoł wěru s dobrym prawom pšchiruna, hdyž w listcze na Ephesiskich na 6. stawje duchowne wobronidlo tnych kamžny wopizuje, kōtšiz dyrbja jako Kħryštowowi bēdžerjo dobre wojeřstwo wojowacž: tehodla wšmicze na so zylu brōń Božu, so byšcze, hdyž ška hodžina pšchindže, mōhli napschecziwo stacž, wschitko derje dokonjecž a wobstacž. Nade wschitko sapschimicze šchit wěry, s kotrymž sabažnyč mōžecze wschitke žehliwe šchipy šeho njespšeczela. Tak spšnajemny, so swj. japoštok Timothejeje

— a kóždemu mjes nami pschitajnu poruczi, so by dobre wojeřstwo wojował a měł w ě r u a d o b r e š w ě d o m n j e.

Wěra a dobre šwědomnje hromadže šlušchatej. Kak je šwj. japoschtol šam we wěryje s dobrym šwědomnjom dobre wojeřstwo wojował psched bohodom Felixom w Zejariji, jako šo njebojajny psched šwojimi wobškoržnikami samokwi: teho šo psched tobu wušnaju, so po tym puczu, kotryž woni šektu mjenuja, tak šlužu Bohu mojih wótzow, so w ě r j u w š c h i t k e m u, šchtož pižane je w šakonju a w prophetach, a mam nadžiju k Bohu, na kotruž tež tuczi šami woczajuja, so budže šo štacž horjeřtawanje morwnych, prawnych a tež njeprawnych; wo to šo pak prózuju, so bnyh měł š w ě d o m n j e b j e s p o r o k a psched Bohom a psched ludžimi wšchudžom. (jap. škuiti 24, 14—16).

Je-li našcha w ě r a prawa a njeje-li našcha wěra šablu-dženje ani wěž hlowny ani štutk huby, njeje-li morwa šama na šebi, ale ma-li w šebi žiwjenje a móž, potom naš tež šwědomliwnych w našim žiwjenju a šhodzenju čžini. Šwědomliwošč, šwěrošč tež w małym a najmjejšim nušnje tež s našcheje wěry wušhadža. Šchtož ma teho Knjesa psched woczomaj a we wutrobje, šchtož šwěru hlada na Šešuša, kiž je špoczatk a kónž wěry, šchtož šo wutrobnje s Knjesom šawjaja a šo nutrnje k njemu modli, tón tež w kóždym padže wě, šchto čžinicž a čžeho šo woštajicž ma, so by jako prawy wučžomnik Šešušowny, jako džěčžo Bože namašany byl bjesporocžny, wozdženy wot Khrystušoweho ducha, nucženy wot lubošče Khrystušoweje, tón tež tajke žunje šwědomnje ma, kotrež jeho šhłóřta, hdyž něščto njedobrego čžini abo hdyž něščto šanješča. Šchtož je dobre šwědomnje wot šebje wotštorcžik, kaž našch tekst praji, to reka, šchtož šebi žaneho šwědomnja nječžini a škónčžnje žaneho šwědomnja nima, tón je na wěryje šchłodu wšak. Tón Knjes naš psched tym šwarnuj. Tuž wojujmy dobre wojeřstwo w možny wěry s dobrym šwědomnjom.

Šamjeń.

Pschi šhowanju lubeho droheho čžłowjeka.

Šłóř: Našche džělo je šo štało.

Boža lubošč je nam dała
Tebje, droha dušcha Ty!
Šsmjercž pak je nětk Čže nam wšaka,
S Šešušom dom pschishčła šy!

Wšchecželjo nětk Tvoji wšchitžy
Pschi Bošy Čže pytaja.
S žušny dom du podružnizy,
S wěry du do widženja.

Wšchětrała šy nětk wšcho čžajne
Šubjenstwo, wšcho čžerpjenje;
Tvoje wěrywóčžto jažne
Wuplakala šylišy wšchě!

Wušchčž še dele w Božim měrye
Do Tvojeje komorki.
Bóh Knjes šaplacž Tvojeje wěrye,
Dobra nóž čži! W měrye špi!

S modlitwami, s ščěrlušchemi
Šsy psches žiwjenje Ty šchła;
Šdyž šchizž čžěžki móž Čži šlemi —
Bohu šwěrna woštala.

Dušcha droha, Ty bu s Boha!
Tuž je dom Twój horjeřch.
Tam šy žiwa, čžila, štrowa
S Božej hnady w njebjeřch!

Wěčžna šwjata lubošč Boža
Naš wšchěch takle lubuje;
Nam je žórka škaty šboža
Dawa wěčžne žiwjenje.

Šbožne šy wšchě Bože džěčži
S Božej hnady w Khrystušku.
W njebjeřch we wěčžnym šwětle
K čžěčži Božej žiwe šy!

Špi nětk derje, čžělo w rowje,
Wotpoczuj we Bošy tu.
Žónu Bóh šaš' čžělo šnowi
W šbožnym šrowařtanjenju!

Šdyž na šwěčže šmjercž naš džěli,
Želimy a plakamy.
Tyš, kiž šmy tak lubo měli,
W wutrobje šej šhowamy.

Dušcha prawnych w Božich rukach
Wušhowana psched šlym je;
Na njebjeřch šbožnych šukach
Bohu špěwa ščěrlušche.

Twar na Boha, dušcha moja!
Njebóž šo, wěry, Bóh je tu!
Wótžze, wěčžna lubošč Tvoja
Dušchu čžini šbožownu!

J. W.

Wótcžinz profesoř Dr. Arnošcht Muša †.

Na šerbškim Šrodžišchczu psched Budnyšchinom šy ryli nowy row. K hlownje šerbškeho wótcžinza Šsmolerja šy jón ryli. Do njeho šmy pošhowali wótcžinza Arnošchta Mušu. Našyma šo lěhašche po Šrodžišchczu, jako tam do šhłóđneje šerbškeje šemje pušchczachmy to, šchtož šemškich powořtankow bě woštalo nam tu po tym, so bě nješmjertna dušcha wulkeho šwěrneho Šserba wušchła s tuteje šemškeje čžajnoščze, we kotrežž bě tu 78 lět škutkowala a wojowala ša našch šerbški lud. Našymu bu nam woško wutrobny. Še šchto ma šerbškeho něhdy tak wulkeho, něhdy wobšhłóđkowazeho daloko krajinu a kraje, bě padło šažo liščicžko. Šažo mjenje šhłóđka pod tutym šchtomom šerbškim. Tak někotry Šserb mlody a štary, wučženy a njewučženy, bě runje w tutym šhłóđku woššchewjenja, woczěřštwjenja, pošylnjenja namašak. Nětk to wjažny njemóže, njebudže!

Šrudny to ščěrlušch! Kak mošł to wjeřšokny byčž, hdyž šažo ryčžer šerbški padnył. Ryčžer šerbški bě Arnošcht Muša wot mlodoščze hačž do šmjercže. Šrudny tuž našch ščěrlušch, tola niž bjes troščta, niž šadwělowažny! My njebychmy hódni byli tutoho wulkeho w našim ludu, bychmy-li čžypli šadwělowacž a nještrošchtni štacž pschi jeho rowje. Tak haj bychmy štali pschi rowje — našcheho luda. Šchtož w mlodym Mužy, šchtož w mlodym štarym Mužy bě žiwe, šo horjeřche, to bě njepowalna nadžija ša šerbški lud a w tutej nadžiji nadžija na šerbški lud, na jeho šynow a džowki, na jeho šdžělanych a nješdžělanych, so woni wořtanu šwěrne šerbškemu ludež a ša njón tu šteja a škutkuja a wožuja, ša njón šy kóždny to na šwojim měřtnje, šchtož Muša bě na šwojim: šwěrne Šserbja šerbškeho luda, šwěrne s wutrobu, s ertom, s ruku, s žy-

lym žiwjenjom. My žarujemy wo Muku. Žarujemy tak wo njeho! Hewak njejsmy hódni ani so wo njeho žarujemy!

Hewak mamy wschu pšicizinu žarowacž pšichi druhim rowje! Pšichi rowje, do kotrehož by pohrjebał Eserba w řebi, Eserbowku w řebi! To by činił, jeli so nimašch lubo wjazn naroda rěčž řwojeje řerbškeje maczerje, řwojeho řerbškeho nana! To by činił, jeli so by woliwtnył w řerbškej lubošcži a řwěrje, jelišo řo hańbuješch řwojeho naroda, řwojeje maczerneje rěčže, — kublow, kotrež řebi kóždn narod haji a waži, jako řwjate! To by činił, jelišo by pšcheradžil Eserba we řebi!

Tón, kiž tam nětk wotpoczjuje se řwojim řemškim čželom na Hrodzišcžu, bě řwěrny — bě řwěrny řwojemu Bohu a řwěrny řwojemu řerbškemu ludej — řwěrny hacž do řmjercze. A řerbški lud, řastupjenn je wschěch kónčžin hišcže řerbškeho kraja a ř rospróščenja, wobřwědcži to pšichi jeho pšchewodzenju. Dołhi a řwjatoczny to čžah, kiž ř poslednjeho řemškeho bydlenja njebočžicžkeho čžehnješche pšches žnył Budyšchin. A tola čži je, jako by dyrbjalo tnych Eserbow a Eserbowkow se wschěch woršchtow řerbškeho luda hišcže wjazn byčž, kiž tutoho řwěrneho Eserba pšchewodžachu! A jich by tež wjazn bylo, by-li řerbški lud dorosumił a dosapšchijał, řšto je řhubił, řhubiwschi Arnošhta Muku!

A jako čžah nimo Eserškeho Doma čžehnješche, řacžuwašche kóžda wutroba w pšchewodzenju, so to wořebity, řwjatny wokomit. Kóždn ert woněmi. Eserška řhorhoj na połnyřoko řcžehnjena řtrowješche rnczerja řwěrneho, wojowarja njebojařliwego. Eserški narod čžejcžowašche ř njeř řwojeho wulkeho řyna. Eserški dom řo dželešche wot teho, kotremuž ma řo řobu džakowacž, so tu je.

A tež my řmy řo wot njeho džělili, tam pšichi marach pohladawschi posledni kóčž do jeho tež nětk hišcže tak pšcheczelniweho woblicža, tam pšichi rowje řobu wuprajejo nutny džak. Přeni kóčž řo ř nim řetkach na řerbških řřhadžowanřach, kotrež pšchewošchěm tež wořtachu to měřtno, hdžež řo ř nim řařo a řařo wohladach. W Budyšchinje řmy, hišcže řšulerjo ř módrej čžapku, ř nim byli pšichi řhutnym wuradžowanju, pšichi pilnym džele a pšichi pětnej řjeřadže. S Lipska dužny, hdžež řtudowach, wopytach jeho w jeho řerbškim domje w Freibergu; hdžež wón, njech tež pšches horn a dołny wot řwojeho řerbškeho luda na mnoho lět dželenn, řa tutón řwój lud řwěru dželašche. W Budyšchinje w Eserškim Domje na řřromadžiřnach, pšichi wuradžowanju, pšichi džele bě wón, njech tež hišcže Freibergski gymnasialny profěřor a řonrektor, tola tak huřto mjes nami. A potom po dołhim řwěrnyim řšulřkim džele bě tu řařo žyle w Eserbach, w Budyšchinje na wotpoczžinku, na wotpoczžinku, kiž pař bě lute řwěrne a pilne džele řa řerbški lud njech čžyřchu tež wschelke brachi a řřlabošcže čžela, wořebje wóčžlow, tomu řadželačž. Sa čžah řwojeho dołholětneho džela řa nowe řerbške řpěwarřke řmy jeho huřto pšichi našchim džele měli a rad ř jeho erta dobru radu a rořřudne řłowcžko řřnyřcheli. Wón je dodželał! Wón tu wjazn njeje mjes nami řam! Ale duch jeho řerbškeje řwěrny a řerbškeje lubošcže je mjes nami a nočže se řerbškeho kraja a luda! A njeřmě tež! Hewak řerbški lud dže, řebi řam row rycž! Tuž dajmy tutomu dučhej řerbškeje řwěrny a lubošcže w nař bydlicž a řyđlicž a řřtkowacž! Budžmy my, młodži a řtari, wučženi a njewučženi, Eserbja a Eserbowki, řiwi w jeho duchu w řwojim ludu a řa řwój lud! Tak jeničžny wopominamy prawje a dořtojnje tutoho řwěrneho a wulkeho řyna řerbškeho luda! —

Tomu, kiž čžyř řebi něřšto wospjetowacž a řpomjatkowacž je řiwjenja tutoho našcheho njebočžicžkeho, dodamy tu

tomu, řštož tu je řwojeho řnajomřtwa ř Arnořchtom Muku napřřchamy, hišcže řcžehowaze dořbnostíki.

Korla Arnořht Muka narodži řo 10. měrza 1854 na řemjaniřkim kuble we Wulřim Wořnyku jako řyn řtareje dořbreje řerbškeje řwójby. Do Hornjeho Wuješda řřhodješche do řšule. řabe řo w nim jewjachu wschelake dary, tak lubošcž

Wótcžinz profěřor dr. Arnořht Muka †.

přřacž, rřřowacž a pšřnicž. řa přenja je w jeho dalřchim řiwjenju pšchewahu męka. W lęcze 1866 pšchidže Muka na Budyšski gymnasij. řam řo bórny se řwojej pilnořcžu a se řwojimi njewřchěđnyimi darami pšched druhimi řšulerjemi wuřnamjenješche. řam wudoby řo w nim tež horliwy a řwěrny Eserb, kotryž bě řwólniwy řa řwój narod řřtkowacž. A ř tuteho řtejnyřchcža řwojich młodnyh lět řo wón njeje hnuł. 1874 woteidže Muka ř gymnasija jako primus omnium, t. r. jako přeni přenjeje řřadownje. Wón džěšche na uniwěrřitu do Lipska, řo by tam bohóřłowřtvo řtudował. řola jako tam pšchewošchki řřlawneho řłowjaniřkeho wučžerja a profěřora řeřřiena wo řłowjaniřkich rěčžach řřnyřchješche, řo řa řilologiju, t. r. řa řtudium rěčžow rořřudži a pšichi tutym tež wořta. Wón řřłužješche řwoje lęto jako wořak w řenje, pšichi tym řam řobu na uniwěrřicže řtudujō. řo pruhowanju dořta řwoje přenje řařtojnřtvo 1879 pšichi gymnasiju w řitawje. řutny 1880 pšchidže na gymnasij do Budyšchina. řokelž tu někotrym ludžom pšchejara řa řerbški lud dželašche, pšchęřadžichu jeho, hacžrunje bě wón řo rořřudžil, w Budyšchinje wořtacž a řebi tu řwój dom řařožil a řo ř řořku řłementinu ř řeřřcžlow, řužnořłowjanřku ř řanata, woženil. ř řamjenizny džěšche wón 1887 na gymnasij do Freiberga. ř0 lět pořđžiřcho poda řo na wotpoczžink a pšchidže 1917 řařo ř nam do Eserbow,

do Budyschina. 1901 dósta titul kralowskeho sakškeho profesora a 1912 pomjenowa ho ja zastupnika direktora i titulom konrektor; tohorunja ho jemu titul „stud. rada“ spožczi.

1903 semrě jemu luba mandželika. W lěcže 1909 štupi snowa do mandželstwa a woženi ho i Došku Walentinu rodž. Zmlerez, kotraž nětk horzo žaruje wo žwěrneho mandželiskeho.

Arnošcht Muka je džělat se žwojimi wulkimi wot Boha jemu spožčenymi darami ja lud žwojeho naroda, ja Sserbow. Dokelž bě hornjošerbiski lud namakał žwěrnych spěchowarjow a džělaczerjow kaž Pfuha, Hórnik, Ssmolerja, naloži Muka žwoje mozy wožebje na delnjošerbiski lud a napřiza wožebje wulkej džěle: „Statistiku lužiskich Sserbow“ a němiski spiš wo delnjošerbiskej rěczi. Tutón bu mytowany. Ale Muka džělaske tež powšchitkownje ja žyly šerbiski lud, budžujo we nim šerbisku myšl. Tohodla džěske do luda, bě žiwy i ludom. Wožebje pak naloži žwoje mozy ja wuwicže a spěchowanje šerbiskeho pišmowstwa. Tohodla je tež byl wot lěta 1897 žem i redaktorom „Čažopija Maczizy Sserbiskeje“ a je nimo toho wudał žyly kopizu wšchelakich knihow, knižkow, spišow. Tohodla žobu bě hižo 1875 tež jakožik „Skhadžowanu šerbiskeje studowazeje mlodžiny“, i kotrejž chyzske studowazym a prostemu ludej a tak žykemu narodej žlužicž. Tehdy šapocza tež džělacž ja hromadjenje Seilerjownych spišow; 14 lět pošdžišcho bě tuto próžy polne, pilne džělo škóncžene. Swoje najwjetške a tež najkrašniške džělo je Muka wěnował delnjošerbiskemu ludej: „Delnjošerbiski Sslownik“. Tutón bu k jeho 75. narodninam doczišchžany. Jeho najwjetški narodny škutk je drje pak našch krašny „Sserbiski Dom“. Sa tutón je wón wot 1874 žem se wšchěmi mozami škutkował; bywajo wo tutoho lěta žwěrny žobuštaw našchje „Maczizy Sserbiskeje“.

— Wo wójnje džiwaske našch wótcžinz wožebje na šerbiske nowinarštwo; nowinarštwo je tola nětkle tak wulžy wažne. Tuž je tež nam Sserbam našche šerbiske nowinarštwo wulžy wažna naležnosć. W tym šdobom teži to napominanje, jo by našch šerbiski lud žwoje šerbiske nowinarštwo žebi bóle wažik, jo bóle spěchował, čitajo žwoje šerbiske nowiny a kopjena a čažopijny. Muka je tohodla tež žobušaložik „Ssmolerjez družstwo.“

Šišchže mnoho bychmy tu móhli a dyrbjeli šapišacž. Ale njech je to došč na tutym měštnje! So je našch šerbiski lud jeneho se žwojich wulkich šhubik, špóšnajeich, hdyž czi hišchže mjenujemy pocžescženja, kotrež žu ho njebočicžkemu doštale a šwjajki, i kotremiž bě i wědomošnym žwětom šwjajany. Macziza Sserbika je jeho pomjenowala ja žwojeho čžestneho pšchedpřdu. Sslowjanski žwět, i kotrymž bě našch wótcžinz wusko šwjajany, je žebi jeho wšchoko wažik a jeho čžescžik. Arnošcht Muka bě žobušlaw Pólskeje Akademije w Krakowie, Žužnošlowjanskeje Akademije w Sagrajebje, Kr. Čžěšk. Špořku nauk w Prahy, Čžěskeje Akademije Wědomnoščow we Prahy, Kral. Sserbiskeje Akademije w Beogradže, Šmp. Rušk. obščę. Šjubitelej pišmennošti, dopiřowazny žobušlaw Špol. Narodopiřneho mušejaja čžžk. w Prahy, Šmp. Akad. nauk. we Pětrohrodže, čžestny žobušlaw towarštwo Sorabia w Lipšku, Matice Šsrpškeje w Nowym Šsadže a Towarštwo knihowniškow a jich pšhecželow w Prahy, dale tež žobušlaw Hornjošerbiskeho Towarštwo Wědomnoščow w Šhorjelcu, kral. šakš. štarožitnoštneho towarštwo w Drježdžanach, čžestny žobušlaw šerbiskich towarštwo „Madžija“ w Budyschinje a „Čžornobóh“ w Drježdžanach a žobušlaw jednoty „Šsofoł“ w Budyschinje. Šlipščanski šerbiske akademiske towarštwo mjenuje ho po tutym našchim wótcžinzu „Arnošcht Muka“. W lěcže 1894 došta njebočicžki rjad Šswj. Šavn šerbiskeho krala, w lěcže 1900 kžž. rušk. rjad Šswj. Štanišlaw 3. rjadownje, 1901

rjad Šswj. Šavn 3. rjadownje, 1906 Kral. Čžornohórskeho Danilo-rjad 3. rjadownje, 1916 rycžerški 1. rjad kral. šakškeho Šlbrechtoweho rjadu i kónu. Wón bě komtur a offizěr kral. šerbisk. rjada Šswj. Šavn, komtur Čžornohórskeho Danilo-rjada a rycžer kžž. ruškeho rjada Šswj. Štanišlaw.

Najwjetške čžestne mjeno pak ja njeho je: „žwěrny a wěrny, njebojšliwy a woporniwy žyn žwojeho maleho šerbiskeho luda, jemu žwěrny pšches dobre a šte čžakny hacž do žmjercže.“

Sa nim žaruje tež našch njedželnik, „Pomhaj Bóh“, kotremuž je wón tak někotru žlužbu wopolašak, ja kotryž je wón tež piřak, n. pšch. pšched něšchto lětami male rjane naštwki ja džěczi.

Bóh tón Knjes spožcž jemu po tutnych dolhich šemškich lětach, kotrež běchu polne próžy a wojowanja, šbóžny měř!

Naž wšchěch pak, njech žmy mjes studowanymi abo mjes prostym ludom nawab tuto nětk škóncžene žiwjenje polne šerbiske žwěry ja noweje wěrnej žwěru k našchemu šerbiskemu narodej, jo bychmy žebi hódnje a doštojnje wažili našchich šerbiskich wótzow a maczerjow rěcž a wěru!

Džeň 6. novembra.

Šchwediška šmėje žwoju hłownu žwjatocžnosć ja wopominanje 300lětnych žmjertninow 6. novembra w Lützenje. Šchwediškeho krala šastupitaj pšchi njej kurprynž Gustav Adolf a kurprynžęša Louisa. Sa šchwedišku žyrkej budže tam biškop dr. Stadener. Sa němisku wšchnosć postrowi tam minister von Gajl wšchokich hoščzi a ja ewangeliske žyrkwje Němškeje D. dr. Kapler, prezident šwjajka žyrkwjow. Tež Šiniška budže tam šažo šastupjena; jeje Šarlinški wotpóžłanz ho na žwjatocžnosćzi wobdžěli.

Wukrajni hoščzo dojědu 5. novembra hacž do Wittenberga a wopytaja tam jim a wšchěm Ewangelškim drohe měštna reformazije. 6. novembra pojědu dale do Lützena. Tam budže najpriědy žwjatocžna Boža žlužba, kotruž šmėje biškop dr. Stadener. Tutej ho pšchijamtnje wopominaniška žwjatocžnosć pšchi pomniku Gustav Adolfa; tam budžeja rěcžęž minister von Gajl, šchwediški kurprynž a šiniški wotpóžłanz. Šswjatocžnosć ho škónczi i tym, jo kompanija štatneje woborny a towarštwo nimo pomnika pocžahnu.

Póndželu, 7. novembra, pšchijamtnu ho žwjatocžnosćje Šalleškeje a Šarlinškeje university.

Wšchelake i bliska a daloka.

Wšchichodna šerbiska hłowna konferenza budže šchtwórtk 3. novembra dop. 1/210 hodž. w žurli Šerbiskeho Domu w Budyschinje. Pšchednošcht šmėje k. šarač Wicžęž i Wóžlinka.

Lubosć k žyrkwi ho jewi w tym, šchtož ho nam wo wožadže Alt-Tóplitz w Braniborskej piřasche. Žyrkej dyrbjesche ho wobnowicž. Pšchipomoz wšchnosćje njedobahasche. 2000 hr. wošta šbytk. Šdže jow wšacž, nišchón njewjedžesche. Wbo tola něšchón! Hacž žem ho hižo 35 wožadnych šamolwi, kotřž čžęjeja dobrowólne tši lěta dolho měřacžnje 1 hr. ja Boži dom woprowacž. Druhi wožadny počžzi 500 hr. bjes danje na 50 lět. S tajkej darniwosćzu a woporniwosćzu šmóžnichu wožadni, jo bu Boži dom wobnowjeny a jo tež wobšwětnenje i milinu došta.

Šiřtwanje: K. w Bud. ša 23. po Tr. — K. w N. ša 24. po Tr. —

Sa žmjertnu njedželu wudamy šažo 8-štronške čžižko a prošny hižo nětko wo škajanki.

Šamolšwity redaktor šarač Wyręacž w Šošacžizach. — Čžišchęž a našak Šsmolerjez knižicžišchęžernje a knižacžnje, šap. dr. i wobow. ruř. w Budyschinje Wuhadža kóždu žobotu a pšaczi šchtwórcžlětnje 108 pjenjeřtom.